

#MPS | Skyforum | 02-25

---

10. april 2025

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig
- Hva kan vi lære av finansnæringen?
DNB
- Pause
- Cloud R&A
- CIPS
- CyberX
- FinOps

Generell informasjon for møtet

Helene Stunes, førstekonsulent MPS

Agenda

- **Markedsplassen for skytjenester**
- Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig
- Hva kan vi lære av finansnæringen?
DNB
- Pause
- Cloud R&A
- CIPS
- CyberX
- FinOps

Markedspllassen for skytjenester

Gisle Elgsaas Vada, juridisk seniorrådgiver

STATUS

- **Programmet**
- **Juridisk**
- **Infrastruktur- og plattformer**
- **Kostnads-optimalisering**
- **Kunstig intelligens**
- **Informasjons-sikkerhet og personvern**
- **Ekspertbistand**
- **Digitale tjenester**

Ansvarlig PL	Nåværende aktivitet	Plan fremover
Sverre	<ul style="list-style-type: none"> • Programledelse • Styringsgruppe • Tjenesteeiermøte • KS/KS Digital 	<ul style="list-style-type: none"> • Skyforum: DPF • Innretning 2030 • Referansegruppe/interessentarbeid • Teknisk løsning («Digital»)
Gisle	<ul style="list-style-type: none"> • ITT CIPS • ITT v2 • Veiledningsarbeid • Kontrakter 	<ul style="list-style-type: none"> • CIPS-kontrakter • SaaS-kontrakter • Partners/resellers • Norden/Baltikum
Ingrid	<ul style="list-style-type: none"> • ITT CIPS • Evaluering • Avropsprosjekt 	<ul style="list-style-type: none"> • Veiledningsarbeid • CIPS 2.0 • Tildeling
David	<ul style="list-style-type: none"> • Sertifisering • Behovsanalyse • RFI • Strategi for FinOps 	<ul style="list-style-type: none"> • Lansering/utprøving • IaaS/PaaS/SaaS • ITT FinOps/Rammeverk • Veiledningsarbeid/landingside
David	<ul style="list-style-type: none"> • Strategi RAG AI • RFI RAG-AI • Open source lisensvilkår 	<ul style="list-style-type: none"> • Landingside • ITT RAG-AI • Veiledningsarbeid
Kristina	<ul style="list-style-type: none"> • CRS kick-off/forvaltning • Veiledningsarbeid • 9 RFIs/tilslutning • Avklaring krav til personvern 	<ul style="list-style-type: none"> • ITT SAT/3PMT: forhandlinger • Fase 2a/2025 • Veiledningsarbeid • Kunngjøring Threat Intel
Helene	<ul style="list-style-type: none"> • Markedsanalyse • Behovsanalyse • Strategi Cloud R&A 	<ul style="list-style-type: none"> • Markedsdialog • ITT • Forhandlinger
Ann Kristine	<ul style="list-style-type: none"> • Funksjoner • Strategi • Plan for arbeidet 	<ul style="list-style-type: none"> • Behovsvurdering • Effektanalyse • Retning avklart: enkel bestillings-løsning • Pilotering

#MPS | NOEN UTVALGTE ELEMENTER

KS/KS Digital

Innledet et samarbeid med KS/KS Digital. Velkommen 371 kommuner!

Referansearkitektur

Oppdatert og publisert

Utprøving SaaS

Iverksatt

3 pre-kvalifiseringer

Security Awareness & Training, Third Party Privacy Management, Cloud Research & Advisory

4 kunngjøringer

Governance, Risk & Compliance, Web Application Firewalls, Cyber Threat Intelligence,

#MPS | NESTE STEG

CIPS

Evaluering og tildeling

Porteføljen blir til

Fire forhandlinger, fire kunngjøringer, veiledninger og annet oppdatert materiale

Geopolitisk risiko

Re-etablering av koordineringsarbeidet i staten

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- **Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig**
- Hva kan vi lære av finansnæringen?
DNB
- Pause
- Cloud R&A
- CIPS
- CyberX
- FinOps

Overføring av personopplysninger til USA

Skyforum, 10. april 2025
Partner Thomas Olsen

Oversikt overføringsreglene

GDPR kap. V

Overføring ut av EØS er forbudt, med mindre det foreligger et overføringsgrunnlag

1. "Beslutning om tilstrekkelig vernnivå" fra Kommisjonen
2. Nødvendige garantier fra behandlingsansvarlig og databehandler
3. Unntak for særlige situasjoner (svært snever adgang/ad-hoc)

«Overføring» (EDPB Guidelines 5/2021 v2.0):

1. En behandlingsansvarlig eller databehandler (dataeksportør) er underlagt GDPR
2. Dataeksportøren tilgjengeliggjør personopplysninger til en annen behandlingsansvarlig eller databehandler (dataimportør)
3. Dataimportøren er i et land utenfor EØS

Bakteppet – Schrems I og II

- Klage fra Max Schrems til det irske datatilsynet vedr. Facebooks overføring til USA
- Schrems I (2015): **Safe Harbour** kjent ugyldig
- Schrems II (2020):
  - Gir **Privacy Shield** og EU SCC tilstrekkelig vern gitt amerikansk etterretningslovgivning?
    - FISA 702: pålegg til "electronic communications providers"
    - E.O. 12333: monitorering av datatrafikk
  - Domstolen:
    - Privacy Shield underkjent med umiddelbar virkning
    - EU SCC fremdeles gyldige, men krav om konkrete vurderinger av overføringen

Gjeldende status overføringsgrunnlag

GDPR kap. V

1. "Beslutning om tilstrekkelig vernenivå" fra Kommisjonen

- "Godkjente land": Andorra, Argentina, Kanada (kommersielle organisasjoner), Færøyene, Guernsey, Israel, Isle of Man, Japan, Jersey, New Zealand, Storbritannia, Sør-Korea, Sveits og Uruguay
- 10. juli 2023: EU-US Data Privacy Framework

2. Nødvendige garantier fra behandlingsansvarlig og databehandler, herunder

- EUs standardavtaler (EU SCC) – Schrems II: krav om Transfer Impact Assessment (TIA)!
- Bindende konsernregler (BCR) – Schrems II: krav om TIA!

3. Unntak for særlige situasjoner (svært snever adgang/ad-hoc)

- Samtykke
- Oppfylle/inngå avtale
- Fastsette, gjøre gjeldende eller forsvare rettskrav

Transfer impact assessment (TIA)

EDPB Recommendation 01/2020 v. 2.0

1. Kartlegg overføringer
2. Identifiser overføringsgrunnlag
3. EU SCC/BCR: Gir overføringsmekanismen effektiv vern i lys av regler og praksis i tredjelandet?
  - Partene må innestå for at de ikke har noen grunn til å tro at lovgivning og praksis hindrer dem fra å etterleve forpliktelsene, sett hen til
    - formål, typen aktører, sektor, kategorien opplysninger, lagring/fjerntilgang, dataformat og videreoverføring
    - Lovgivning og praksis i tredjelandet
    - Relevante kontraktuelle, tekniske og organisatoriske tiltak
4. Tekniske, organisatoriske og kontraktuelle *tilleggstiltak*
  - *Kundestyrt kryptering*
  - *Anonymisering*
5. (Formelle prosessuelle skritt)
6. Følg med på utviklingen og gjør nye vurderinger ved endringer

Data Privacy Framework (DPF)

- Rettsikkerhetsgarantier og begrensninger i am. myndigheters tilgang til personopplysninger
- Kan overføre uten ytterligere vurderinger til virksomheter som er selvsertifisert og står oppført på [Data Privacy Framework List](#)
- Virksomhetene i USA må etterleve DPF prinsippene
- Tiltakene som USA har innført gjør det enklere også å overføre på grunnlag av EU SCC eller BCR
  - Datatilsynet: Kan basere seg på Kommisjonens vurderinger, også med hensyn til ikke-sertifiserte virksomheter
- Se veiledning «[Overføring av personopplysninger til USA](#)» på markedsplassen for skytjenester

Tiltak fra Trump-administrasjon

Adekvansbeslutningen og de relevante amerikanske lovene gjelder fortsatt, men:

- E.O. vedr. «Ensuring Accountability for All Agencies»
  - Krav om at alle føderale enheter legger frem regulatoriske tiltak for «presidential review»
  - Kan påvirke Federal Trade Commission sin uavhengighet i håndhevingen av DPF-prinsippene
- Avsatt tre demokratiske medlemmer i Privacy and Civil Liberties Oversight Board (PCLOB)
  - Fører kontroll med at etterretningen ikke krenker enkeltpersoners rettigheter
  - Intensjon om å utpeke nye medlemmer, men p.t. ikke beslutningsdyktig

Uttalelser fra tilsynsmyndighetene i NO, SV og DK

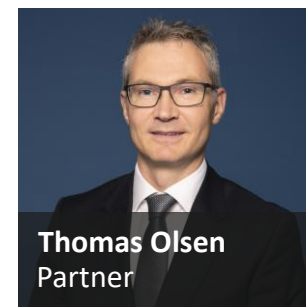
- *Utskiftning i PCLOB først utfordring dersom det trekker ut i veldig lang tid å få på plass nye medlemmer*
- *Adekvansbeslutning gjelder inntil den blir opphevet av EU-kommisjonen eller EU-domstolen*
- *Regner med at reglene før eller siden utfordres for EU-domstolen*
- *Viktig å ha exit-strategi*
- *Også bruk av amerikanske skytjenester på europeisk jord kan påvirkes negativt dersom adekvansbeslutningen oppheves*
- Agendapunkt på EDPBs møte 8. april 2025

Hva bør virksomhetene gjøre?

- Følge utviklingen nøye
- Kartlegg overføringer til USA
- Få på plass eller vær beredt til å etablere alternativt overføringsgrunnlag til DPF, f.eks. EU SCC
- Vurder behovet for å revidere gjennomførte TIA-er som følge av endringer i USA og/eller underkjennelse av DPF
  - Fremdeles mulig å støtte seg på vurderingene som Kommisjonen har gjort mht. DPF?
  - Tiltak som ikke lenger står seg og/eller muligheter for tilleggstiltak?
- Exit-strategi: i mangel av effektive tilleggstiltak kan det være nødvendig å bytte leverandør

Takk for
oppmerksomheten!

Spørsmål?

Thomas Olsen
Partner

☎ 922 56 404

✉ tol@svw.no

Simonsen Vogt Wiig

Filipstad Brygge 1
Post boks 2043 Vika
0125 Oslo

+47 21 95 55 00
post.oslo@svw.no

simonsen vogtving

www.svw.no

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig
- **Hva kan vi lære av finansnæringen?**
DNB
- Pause
- Cloud R&A
- CIPS
- CyberX
- FinOps

Hvordan styre leverandørrisiko og få til en kontrollert avslutning av tjenester?

Skyforum / DFØ 10. april 2025

Ellen-Karine Hektoen – Group Technology

Odd Kleiva – Group Legal

Hva skal vi snakke om?

- Hva er DORA?
- Hva er styring av leverandørrisiko?
- Hvordan få til en kontrollert avslutning av tjenester?

DORA?

Robusthet – stabil og sikker drift

Digital Operational Resilience Act (DORA) er finansbransjens versjon av digitalsikkerhetsloven

Digital motstandsdyktighet er avgjørende for å opprettholde sikker og stabil drift og dermed tillit hos kundene

Forordningen tydeliggjør bl.a. hvordan banker og andre deltakere i det finansielle systemet skal forholde seg til tredjeparter (leverandører) og hvordan en skal styre leverandørrisiko

DORAs fem pilarer

IT risiko og styring

- Utvidede og detaljerte krav for IT risikostyring
- Styringsstruktur for alle relevante områder
- Krav til styret og CEO

Hendelsesrapportering

- Krav til når, hva og hvordan det skal rapporteres til myndigheter og kunder

Testing av motstandsdyktighet

- Systematisk og sammenhengende testregime
- Planer og rapporter
- TLPTer

Risikostyring av tredjeparter (TPRM)

- Leverandører og underleverandører
- Hovedfokuset i dag

Informasjonsdeling om cybertrusler

Nivå 1, 2 og 3 regulering

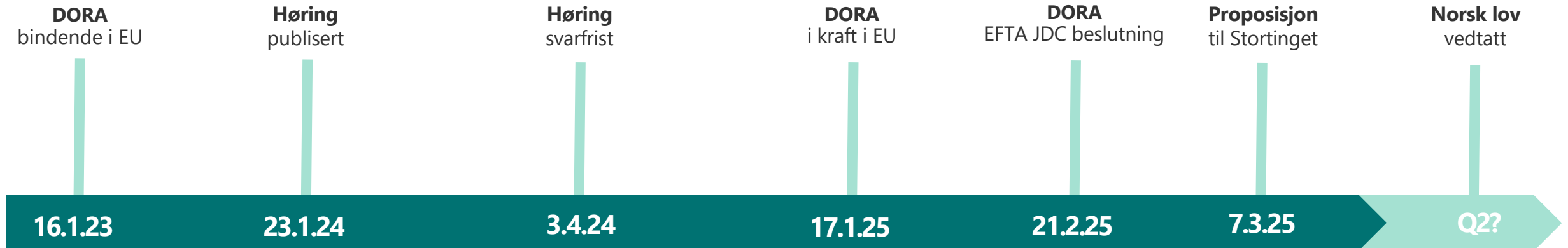
- Nivå 1: DORA forordningen
- Nivå 2: RTSer og ITSer
  - ESAene skriver utkast eller følger en prosedyren for henholdsvis delegerte rettsakter og gjennomføringsrettsakter
- Nivå 3: Q&Aer og retningslinjer
  - Ikke formelt bindende, men “make every effort” for å etterleve

RTS: Regulatory Technical Standard

ITS: Implementing Technical Standard

DORA tidslinje

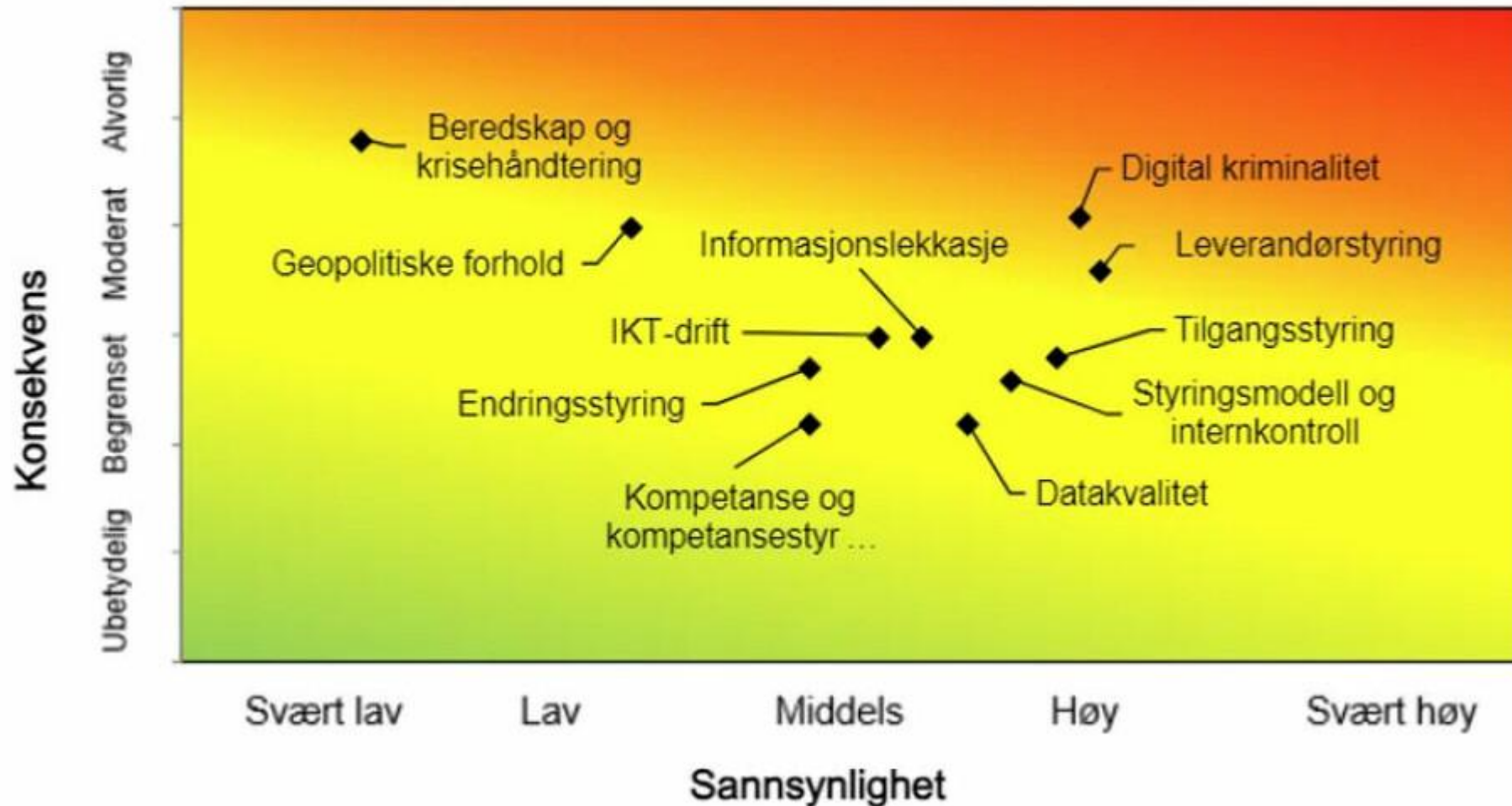

- De første signalene var samtidig implementering i Norge og EU
- De siste signalene er juli 2025.

Hvordan styre leverandørrisiko?

Finanstilsynets vurdering av sårbarheter og risiko

- Komplekse leverandørkjeder
- Krevende samhandlingsmodeller
- Mangel på kompetanse på oppfølging av leverandører

Styring av leverandørrisiko

- DORAs fjerde pilar

**Strategi,
policy,
roller og
rapportering**

**Register over IT
leverandører
og under-
leverandører**

Kritikalitet

**Konsentrasjons-
risiko**

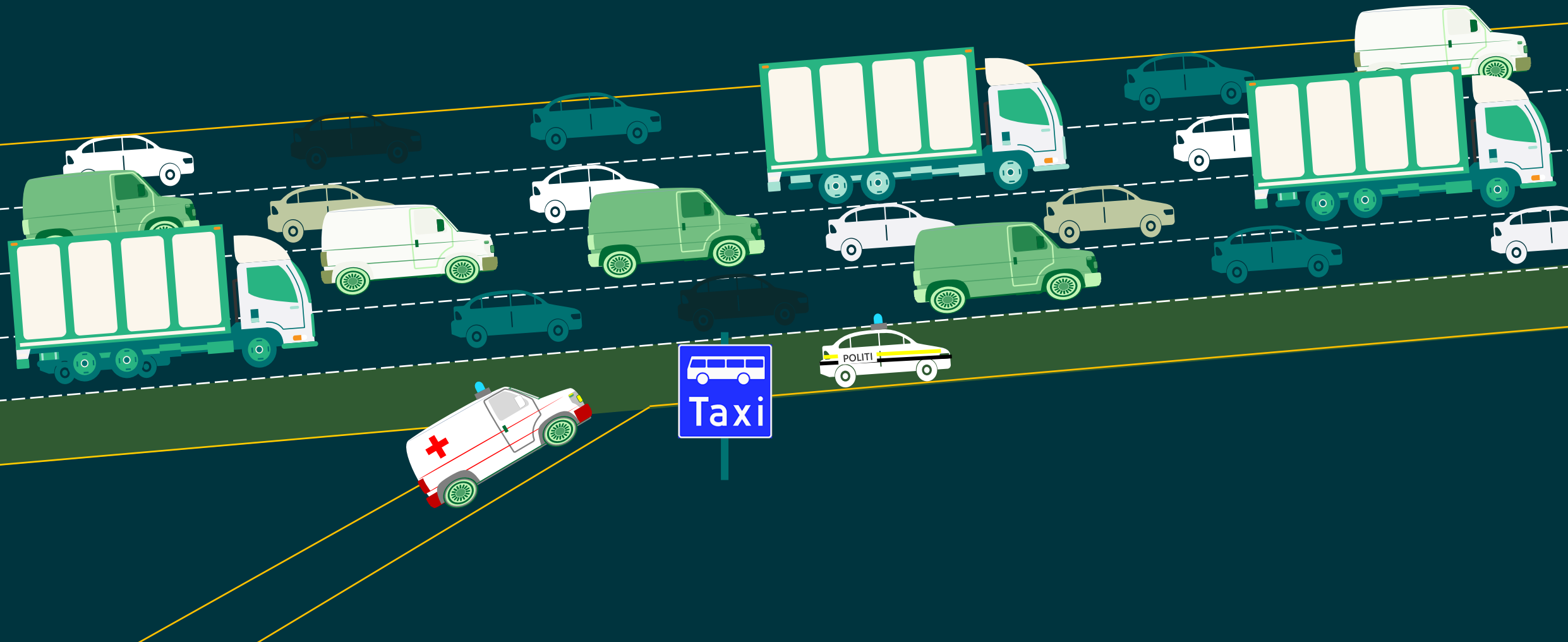
**Kontrakts-
vilkår**

**Vendor due
diligence
og
løpende
oppfølging
(inkl. revisjoner)**

**Avslutning av
tjenester
(«exit»)**

Hvorfor er kritikalitet viktig?

DORA art 3(22) og 243 andre steder i DORA

BIA - Business Impact Analysis – DORA art. 11.5 & ISO 22317

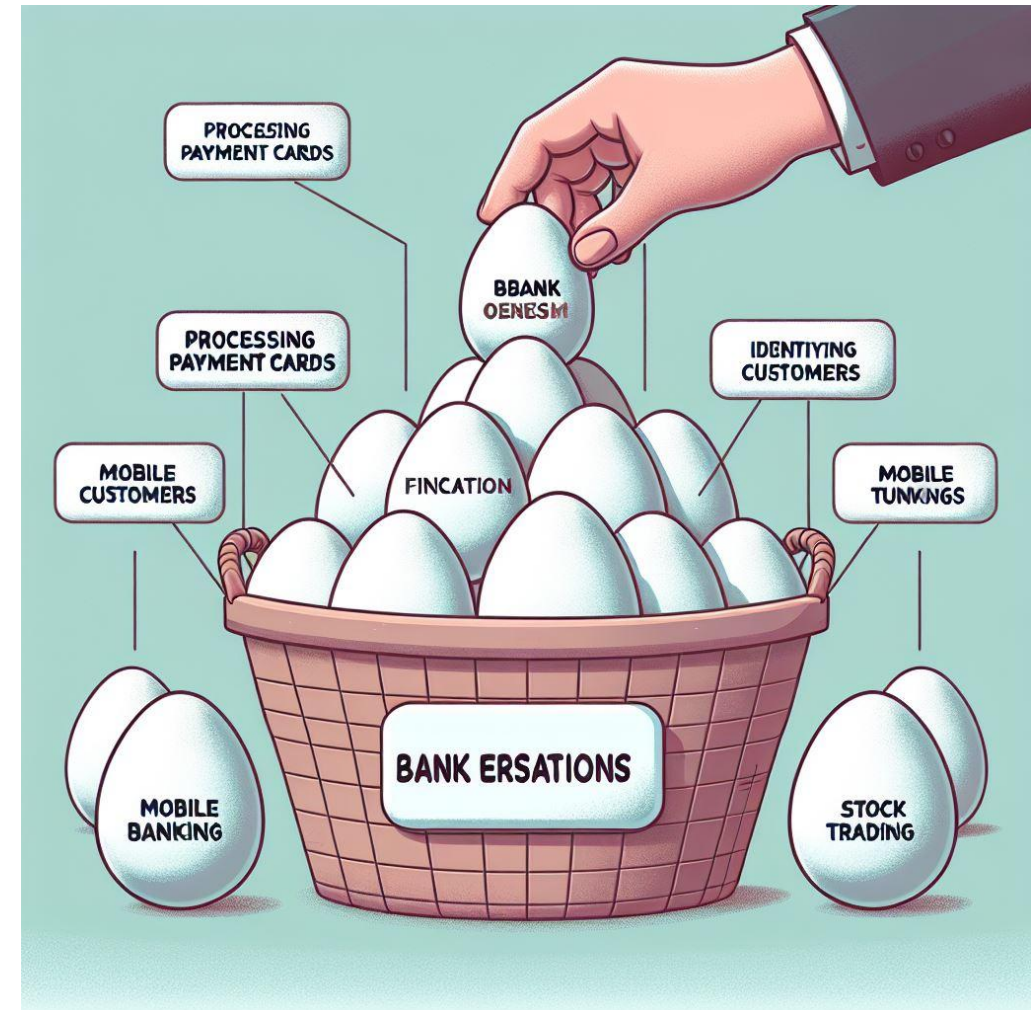
Hva skjer ved bortfall av forretningsfunksjonen i f.eks. 72 timer?

En forretningsfunksjon beskriver *hva* et selskap kan levere
men beskriver ikke *hvordan* det er levert

Konsentrasjonsrisiko

- EU ønsker at vi forstår og begrenser risiko knyttet til bruk av:
  - samme leverandør (eller nært relaterte leverandører) som leverer IT som understøtter flere kritiske funksjoner, og
  - leverandører som ikke er lett utbyttbare
- Sektorkritiske leverandører
  - Blir direkte regulert under DORA
  - Skyleverandører som Microsoft Azure, AWS, Google Cloud, men listen er ikke klar enda

Tung: alle bør ha en exit-strategi klar

digi.no Ledige stillinger Nyhetsbrev Nyhetsstudio Tips oss Abonner Logg inn Meny

Vi feirer at vi har fått ny app! Få teknologinyheter rett i lomma. DAGER TIMER MIN. SEK. Bestill

Sigve Brekke blir konsernsjef i True • 08:43

Ski-VM ga heftig mobilbruk • 07:52

USAs telemyndigheter ber om råd for å kutte regulering • 07:29

Toll på stål kan påvirke datasentre og mobilmaster • 07:10

Ekstra +

Ber alle ha «exit-strategien» klar om Google og Microsoft blir ulovlig

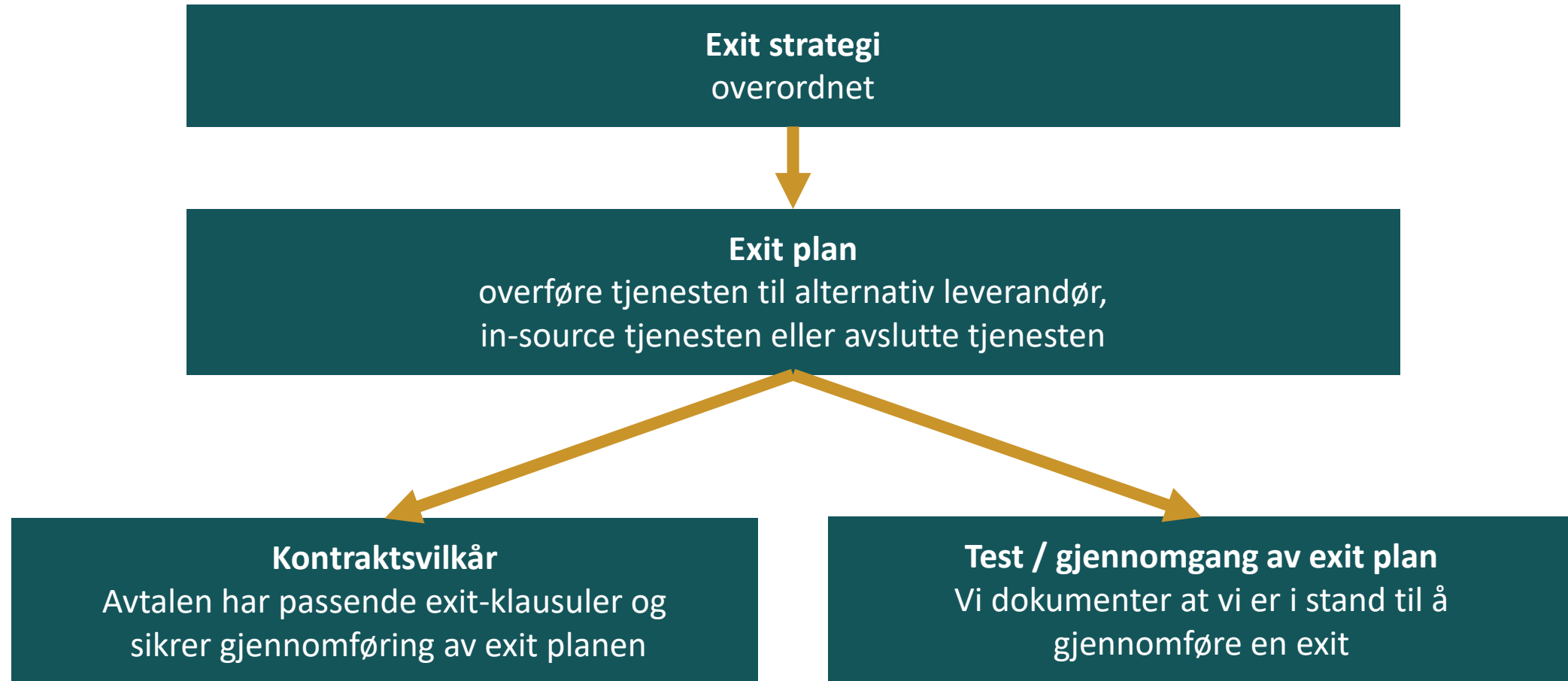

Hvordan få til en kontrollert avslutning av tjenester? (exit)

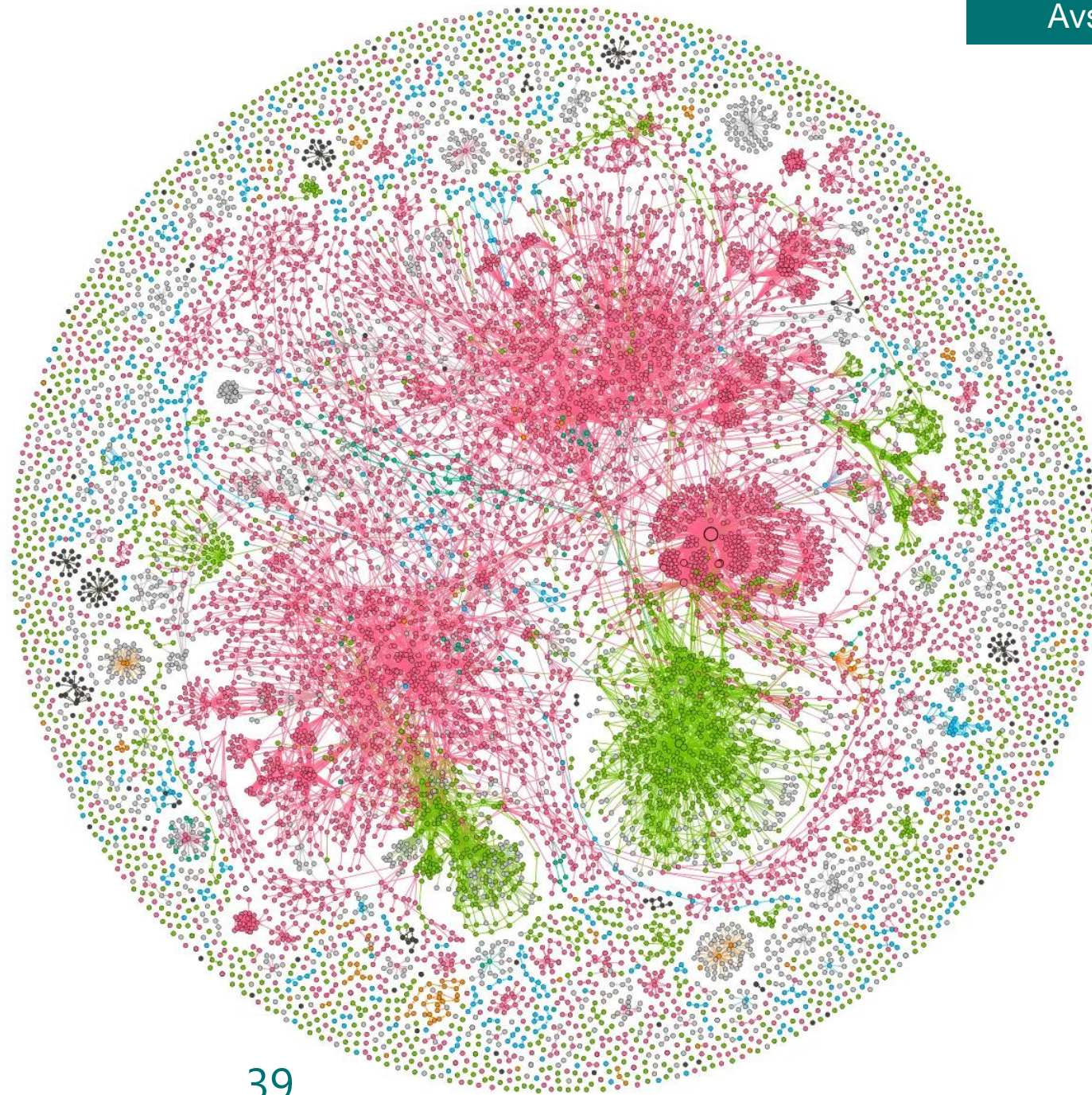
Avslutte avtalen?

- Ulike situasjoner som krever at avtalen avsluttes
- Noen situasjoner skyldes forhold hos
  - leverandøren, f.eks. dårligere leveranser, sikkerhetsbrudd, regulatoriske brudd
  - kunden, f.eks. nye «sære» krav
  - andre forhold, f.eks. leverandøren blir solgt til en av uakseptabel eier eller sanksjoner

Avslutning av avtalen (exit)

Jobber på stormaskinen

Sky-strategier

- Hos store europeiske banker er ca. 80% av IT kontraktene skykontrakter (SaaS + CSP)
- **Sky native vs sky-agnostisk utvikling**
  - Fordeler med skyagnostisk: Portabilitet, kostnadsoptimering og unngå lock-in (avhengighet)
  - Utfordringer: Kompetanse, kompleksitet og tap av tilgang til leverandørsesifikk funksjonalitet
- **Én sky vs multi-sky og hybrid-sky**
  - Fordeler med multi-sky: Kvalitet, pris, risiko, redusere lock-in
  - Utfordringer: Kompetansekrevende, komplekst
  - Aktiv-aktiv
- EU Cloud and AI Development Act & EuroStack

SaaS: Software as a service – skybaserte applikasjoner

CSP: Cloud Service Providers – f.eks. AWS, Azure og Google Cloud

Forskjellige senarioer

Klassisk drift /
Privat sky

Sky

On-prem drift på egen hardware	IaaS Infrastructure as a Service	PaaS Platform as a Service	SaaS Software as a Service
Applikasjon	Applikasjon	Applikasjon	Applikasjon
Data	Data	Data	Data
Operativsystem	Operativsystem	Operativsystem	Operativsystem
Virtualisering	Virtualisering	Virtualisering	Virtualisering
Server	Server	Server	Server
Lagring	Lagring	Lagring	Lagring
Nettverk	Nettverk	Nettverk	Nettverk
Mennesker	Mennesker	Mennesker	Mennesker
Data senter	Data senter	Data senter	Data senter

= kundens ansvar

= skyleverandørens ansvar

Hva kan vi ønske å flytte?

Applikasjon	Lisenser og vedlikeholdsavtaler, kompatibilitet	«konfigurasjonsbeskrivelser, script og lignende» (SSA-D) «kildekode til integrasjoner eller spesialutviklede moduler» og informasjon i Forvaltningsdokumentet (SSA store-sky)
Data	Eksport og konvertering	
Operativsystem		
Virtualisering		
Server	Overføring av utstyr	Backup
Lagring		
Nettverk		
Mennesker	Kompetanse, rutiner, ansatte / innleide	Tilganger
Data senter	Leieavtale	

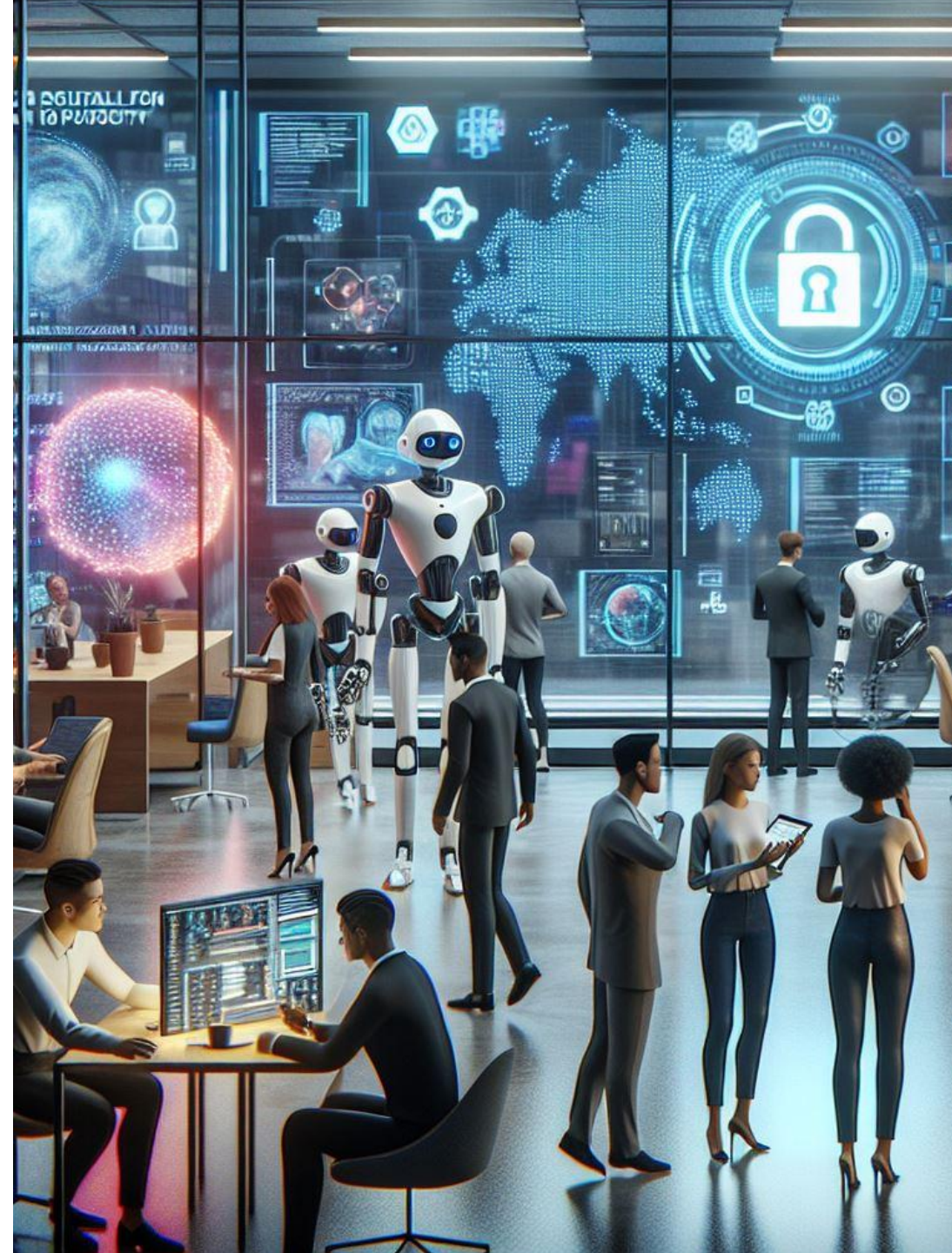
Avhengigheter til andre systemer etc.

Avslutning i Statens Standardavtaler (SSA)

- **SSA-D (for on-prem drift) kapittel 2.5**
  - I **begynnelsen av avslutningsperioden** legger kunden frem avslutningsplanen og leverandører supplerer.
  - Rett til **bistand** fra leverandør for å gjennomføre overføring til ny leverandør eller reintegrering
  - Retten til bistand varer til tjenesten er etablert hos ny leverandør + stabiliseringsperiode (60 dager)
  - Forsøker å hindre **opportunistisk opptreden** i avslutningsperiode
    - Låser pris og kompetansenivået hos resursene
    - Krever at gammel leverandør samarbeider med eventuell ny leverandør
- **SSA-store sky kapittel 2.4**
  - Overordnet plan skal lages **ved etablering** av leverandøren basert på kundens føringer (i bilag 1 og 2)
  - Detaljert plan lages ved varsel om exit
  - Rett til bistand fra leverandør
- **SSA-lille sky kapittel 2.6**
  - Bistand fra leverandør avtales som tilleggstjeneste

Oppsummering

- DORA
- Risikostyring av leverandører
- Avslutning av tjenester (“exit”)

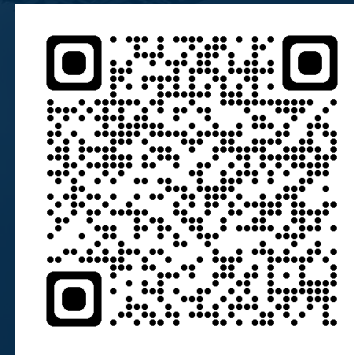
Spørsmål?

DNB

Pause (10 min)

Følg MPS på LinkedIn →

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig
- Hva kan vi lære av finansnæringen?
DNB
- Pause
- **Cloud R&A**
- CIPS
- CyberX
- FinOps

Cloud Research & Advisory

Helene Stunes, prosjektleder

Cloud R&A | Avtaleinformasjon

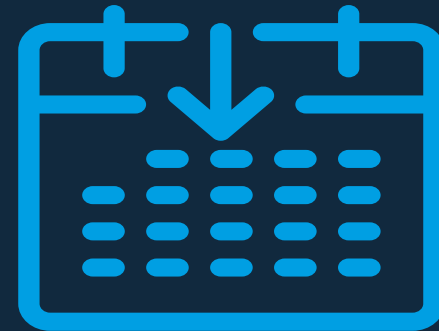

Database for artikler /
forskningsmateriell

Tilgang på
analytikere/rådgivere

Konferanser /
arrangementer

Cloud R&A | Avtaleinformasjon

Area of service

Cloud transformation	Cloud migration and deployment	Digitalisation	Cloud infrastructure
Change management	Cloud virtualisations	Cloud platforms	Hybrid cloud
Artificial intelligence / machine learning	Cloud operation	SaaS in general	SaaS ERP
Cloud cost optimisation/ FinOps	Cloud cyber security	Cloud GDPR	Cloud procurement

Cloud R&A | Avtaleinformasjon

Type kontrakt	<ul style="list-style-type: none"> • Rammeavtale (ikke-eksklusiv og frivillig)
Parallele avtaler	<ul style="list-style-type: none"> • 2 – 4 leverandører
Delkontrakter	<ul style="list-style-type: none"> • Nei
Verdi	<ul style="list-style-type: none"> • Estimert: 300.000.000 NOK • Maks: 550.000.000 NOK
Varighet	<ul style="list-style-type: none"> • 3 år <i>eller</i> • til maksverdi er nådd
Opsjoner	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utvidelse 1 (ett) år 2. Kommuner og fylkeskommuner
Kunder	<ul style="list-style-type: none"> • 303 (98 tilsluttede kommuner/fylkeskommuner)

Cloud R&A | Tidsplan

- Kunngjøring og prekvalifisering
- Tilbudsfasen
- Forhandlingsfasen
- Kontraktsignering

Cloud R&A | Tidsplan

—	Kunngjøring og prekvalifisering	
→	01. mars	Spørsmålsfrist prekvalifisering
→	10. mars	Søknadsfrist prekvalifisering
→	12. mars	Sendt invitasjon til tilbudsfasen
—	Tilbudsfasen	

Cloud R&A | Tidsplan

Tilbudsfasen

- 31. mars   Spørsmålsfrist tilbudsfasen
- 14.04 25   Tilbudsfrist
- April 25   Gjennomgang av tilbud

Forhandlingsfasen

Cloud R&A | Tidsplan (tentativ)

Forhandlingsfasen

→ April/mai/juni Forhandlinger/evaluering

→ Mai/juni Tildeling av kontrakt

Kontraktsignering

Tentative tidsplaner

#mps

Cloud R&A | Fordeler med avtalen

Mål Cloud R&A

- Tilgang til oppdatert markedsinnsikt
- Tilgang til strategisk rådgivning med lavt volum
- Tilgang til forum med spesialistkompetanse

Mål MPS

- Betydelig bedre priser/enhetskostnad
- Balanserte kommersielle vilkår
- Effektiv bestillingsmekanisme
- Forbedret informasjonssikkerhet
- GDPR-kompatible driftsmodeller
- Fleksibilitet og et bredt spekter av tjenester
- Redusert miljøavtrykk

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig
- Hva kan vi lære av finansnæringen?
DNB
- Pause
- Cloud R&A
- **CIPS**
- CyberX
- FinOps

CIPS

Ingrid Sørensen, prosjektleder

CIPS

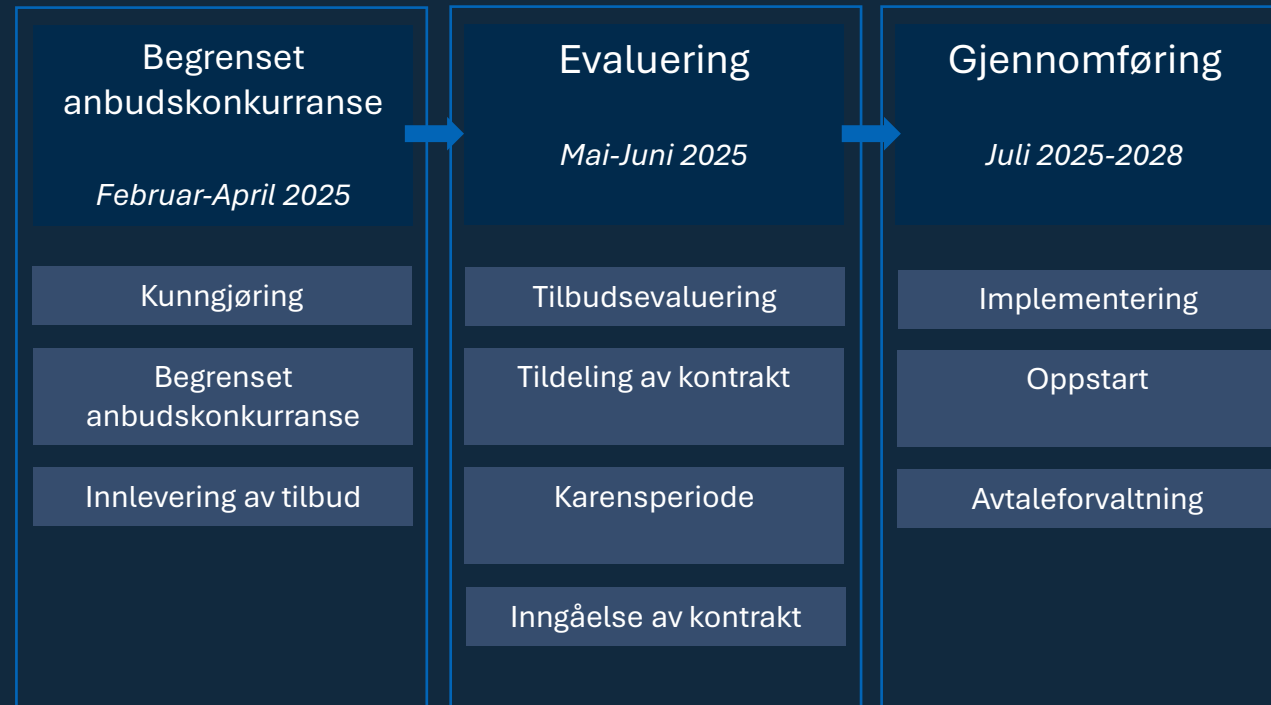

Hvor er vi nå?

CIPS | Anskaffelsesprosess

CIPS | Avropsprosessen

- Arbeidsgruppe
- Beskrivelse av avropsprosessen
- Mal for mini-konkurransen
- Jobbet med case

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig
- Hva kan vi lære av finansnæringen?
DNB
- Pause
- Cloud R&A
- CIPS
- **CyberX**
- FinOps

CyberX

Kristina Nikolajeva, prosjektleder

Per Jakobsen, seniorrådgiver

David Behrens, seniorrådgiver

CyberX | Status pågående anskaffelser

Kunngjort

- 05.02.2025
- «**Information security and data protection training and awareness**» (T&A)
- SaaS-basert løsning for grunnleggende opplæring og bevisstgjøring innen informasjonssikkerhet og personvern

Kunngjort

- 05.02.2025
- «**Third party data protection compliance management**» (TPP)
- En skybasert tjeneste som skal bidra til etterlevelse av GDPR og redusere personvernrisiko hos tredjeparter/i leverandørkjeden.

T&A og TPP | Tentativ tidsplan

- Kunngjøring og prekvalifisering
- Tilbudsfasen
- Forhandlingsfasen
- Kontraktsignering

T&A og TPP | Tentativ tidsplan

— Kunngjøring og prekvalifisering

- 03. mars   Spørsmålsfrist prekvalifisering
- 10. mars   Søknadsfrist prekvalifisering
- mars   Sendt invitasjon til tilbudsfasen

— Tilbudsfasen

T&A og TPP | Tentativ tidsplan

Tilbudsfasen

- 22. april Spørsmålsfrist tilbudsfasen
- 30.04.2025 Tilbudsfrist
- Primo mai 2025 Gjennomgang av tilbud

Forhandlingsfasen

T&A og TPP | Tentativ tidsplan

— Forhandlingsfasen

→ mai/juni   Forhandlinger/evaluering

→ Juni   Tildeling av kontrakt

— Kontraktsignering

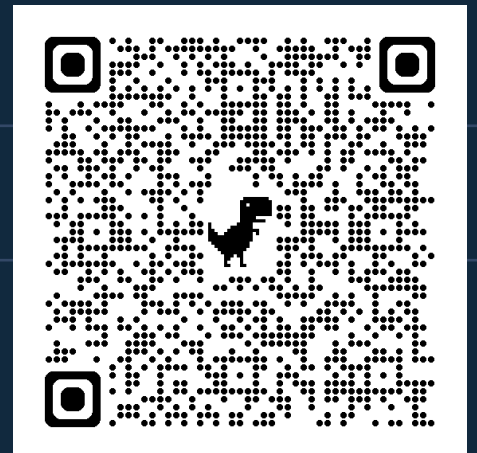
Tentative tidsplaner

#mps

CyberX | Planlagte anskaffelser – Tilslutningsprosess

Under arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Information security and data protection – Governance Risk & Compliance (GRC) • Tentativ kunngjøring Q2
Under arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Web Application and API Protection (WAAP) • Tentativ kunngjøring Q2
Under arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Vulnerability management (VM) • Tentativ kunngjøring Q3-4
Under arbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Cyber Threat Intelligence platform • Kunngjøring april 2025

Mer informasjon om tilslutning

CyberX | Lansering - Referansearkitektur - krav til informasjonssikkerhet og personvern

Prinsipielle krav

Overordnede krav til kontraktsmessige forhold

Basiskrav

Obligatoriske krav til cybersikkerhet

Tilleggskrav

Leverandørens forslag til cybersikkerhetsarkitektur basert på kundens behov

 Direktoratet for forvaltning og økonomistyring

DFØ
April 2025

MPS Cloud Reference Architecture v1.0

Information Security and Data Protection Requirements for Cloud Contracts

CyberX | Struktur og metodikk

Prinsipielle krav: Overordnede krav til informasjonssikkerhet og personvern som skal inkluderes i hovedkontrakten for avtaler om skytjenester.

Basiskrav: Et omfattende sett med krav til informasjonssikkerhet som skal inkluderes som et sikkerhetsvedlegg i avtaler om skytjenester.

Tilleggskrav: Et sett med valgfrie krav til informasjonssikkerhet som er ment å støtte norsk offentlig sektor med «sikkerhet i skyen», støttet av leverandørens referansearkitektur, spesifikke nasjonale krav og andre sikkerhetsrelaterte tjenester.

CyberX | Mapping av informasjonssikkerhetskrav mot standarder

- Hjelp til mapping av kravene i referansearkitekturen til etablerte standarder og rammeverk
- Tabellene vil bli utvidet med ytterligere standarder og rammeverk i fremtidige versjoner
- Mapping er ment som veiledning, og er ikke nødvendigvis komplett.

MPS
April 2025

Compliance Mapping Tables for
MPS Cloud Reference Architecture v1.0

CyberX | Formålet med referansearkitekturen

Et viktig formål med referansearkitekturen er å oppnå bedre sikkerhet ved bruk av skytjenester, hvor leverandøren tar et tydeligere ansvar for sikkerhet og personvern:

- Bidra til å styrke informasjonssikkerheten og personvern i offentlig sektor
- Standardiserte krav til støtte ved anskaffelser og forvaltning av skytjenester
- Inkluderer krav til leverandørens forpliktelser for sikkerhet i den leverte tjenesten og
- virksomhetens egen risikohåndtering ved bruk av tjenesten

CyberX | Om utvikling av referansearkitekturen

- Utviklet av MPS siden 2023
- Utgangspunkt i etablerte standarder og rammeverk
- Innspill fra offentlige virksomheter basert på faktiske anskaffelser og erfaring
- Innspill fra Markedsplassens CyberX ekspertgruppe
- Innspill og tilbakemeldinger fra leverandører
- Innspill fra relevante myndigheter
- Testet i markedsplassens egne anskaffelser
- Videreutvikles kontinuerlig basert på tilbakemeldinger fra markedet, nye lovkrav og Markedsplassens egne erfaringer

CyberX | Engelsk versjon med norske kommentarer

Eksempel på krav med norsk kommentar:

Overordnede prinsippkrav

#	Krav (engelsk)	Norsk kommentar
A.1	The Supplier acknowledges that information security is of critical importance to the Norwegian government and Customers under this Agreement.	Ved avtaler som gjøres for norsk offentlig forvaltning er det nødvendig å sikre at leverandøren har grunnleggende forståelse for trusselbildet og de høye krav til sikkerhet som gjelder for offentlig sektor. Dette er viktig for å etablere god tillit til leverandøren.

CyberX | Eksempler

Principal Security Requirements

A.8	Governance	The Supplier shall appoint a security responsible at an executive level as a counterpart to the Customer, who is responsible for strategic security meeting places, reporting, and follow-up of material risks, incidents, and Vulnerabilities
A.6	Notification	In the event of a serious security incident or significantly increased threat to the information security relating to the provisioning of the Services, the Supplier shall provide an initial notification in writing or by phone directly to the Customer within 24 hours and a report of the incident within 72 hours. This equally applies to compromises of personal information.

Cloud Enablement Security Requirements

C.7	Cryptography	<p>The Supplier should provide mechanisms / services for encryption to enable effective encryption of Customer data at rest and in transit with customer-managed / customer-owned cryptographic keys.</p> <p>The Supplier should document its roadmap to ensure that cryptographic algorithms used in the Service are quantum resistant, in accordance with, e.g., CNSA 2.0 ("Commercial National Security Algorithm Suite 2.0"), NIST standards for post-quantum cryptography, "NSMs veiledes for kvantemigrering", "NSMs kryptografiske anbefalinger (utkast 2024)", or similar.</p>
-----	--------------	--

CyberX | Målgruppe for referansearkitekturen

Norsk offentlig sektor

- Virksomhetsledere
- IT ansvarlige
- Sikkerhetsansvarlige
- Personvernombud
- Innkjøpere
- Kontraktsforvaltere
- Leverandører av skytjenester

Cloud Reference Architecture v1.0

Gi oss gjerne tilbakemeldinger om innhold og/eller hvordan dere har benyttet referansearkitekturen!

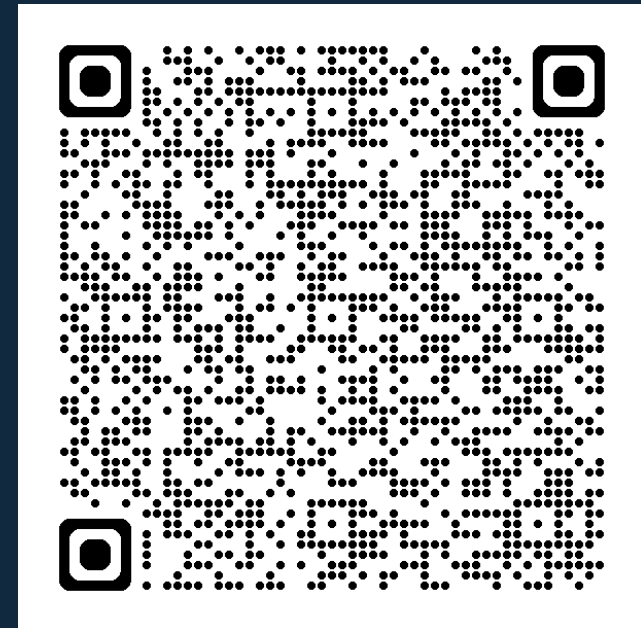
E-post: markedsplassen@dfo.no

CyberX | Cyber Threat Intelligence

- Basert på erfaringer fra utprøving og RFI
- Tjenesten skal bistå offentlige virksomheter med å identifisere, analysere og respondere på sikkerhetstrusler
- Viktige momenter vil blant annet være datakilder, analyse/fremstilling og integrasjonsmuligheter
- SaaS-løsning

*Sluttrapport: Utprøvningsprosjekt
trusseletterretning*

CyberX | Cyber Threat Intelligence

- Siste mulighet for kommuner til å melde seg på!
- Frist tirsdag 15. April
- Frivillig og ikke eksklusiv avtale

Påmeldingsskjema for kommuner

Spørsmål

Agenda

- Markedsplassen for skytjenester
- Data Privacy Framework og overføringer til USA, Simonsen Vogt Wiig
- Hva kan vi lære av finansnæringen?
DNB
- Pause
- Cloud R&A
- CIPS
- CyberX
- **FinOps**

FinOps

David Behrens, prosjektleder

FinOps | Utpørvingsprosjekt SaaS-lisenser

- Lisenshåndteringssystem
- God respons (23 søknader)
- Gjennomført Kick-off med deltakerne (5 stk)
- Oppstart etter påske
- Varighet 3 måneder

ikt.agder

Spørsmål

Neste Skyforum

Skyforum Expo

19. juni 2025

Det blir ikke livestream under arrangementet.
Vi legger ut opptak i ettertid.

Neste Skyforum

Skyforum Expo på Rebel Arena

Neste møte er Skyforum Expo og er et heldagsarrangement hos Rebel Arena i Oslo. Her vil det kun være mulig med stedlig deltakelse.

Dato: 19.06.2025

Klokka: 09:00 - 15:00

Lokasjon: Rebel Arena, Universitetsgata 2, 0164 Oslo

Påmelding

Publikum

Pris: Gratis

Maks kapasitet: 100 deltakere

Venteliste: Ja

Påmeldingsfrist: 05.06.25

Standplass (søknad)

Pris: 2 000 kr (MPS kostpris)

Maks kapasitet: 10 stands

Venteliste: Nei

Søknadsfrist: 19.05.25

Påmelding for publikum

Meld deg på her

Påmelding for standplass

Send søknad her

<https://markedsplassen.anskaffelser.no/aktuelt/skyforum>

#mps

Kontaktinformasjon

Ann Kristine Halvorsen

MPS Digital
annkristine.halvorsen@dfo.no

David Behrens

FinOps / AI (Threat Intel)
david.behrens@dfo.no

Gisle Elgsaas Vada

MPS Juridisk
gisle.elgsaasvada@dfo.no
+47 916 97 432

Halvord Vinger

CyberX
halvord.vinger@dfo.no

Helene Stunes

Cloud R&A / Skyforum
helene.stunes@dfo.no

Ingrid Elisabeth Sørensen

CIPS
ingridelisabeth.soerensen@dfo.no

Kristina Nikolajeva

CyberX
kristina.nikolajeva@dfo.no

Per Jakobsen

CyberX
per.jakobsen@dfo.no

Sverre Christian Stoltz

programdirektør
sverre.stoltz@dfo.no
+47 920 45 300

#MPS | THANK YOU!

markedsplassen.anskaffelser.no